

สรุปการวิจัย ผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (๑) ศึกษาวิธีการ และกระบวนการแสดงบทบาทสมมติ (๒) สร้างตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติโดยเลือกเรื่อง "การรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ" จากแผนการสอนฉบับบูรณาการ จากหลักสูตรประถมศึกษา ปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ (๓) ทดลองหาประสิทธิภาพของตัวอย่างบทเรียนที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ๘๐/๘๐ (๔) เปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติกับวิธีเรียนแบบธรรมดา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เป็นชั้น ๆ ดังนี้

๑. ศึกษาลักษณะและสรุปความหมายวิธีการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ และวิธีสอนแบบธรรมดา
๒. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา ปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ แผนการสอนฉบับบูรณาการ และหนังสืออ่านประกอบตามแผนการสอนฉบับบูรณาการ ปีพุทธศักราช ๒๕๒๑
๓. สร้างตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ แบบฝึกหัดหลังเรียน และนำไปทดลองหาประสิทธิภาพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนประถมบางแค หาประสิทธิภาพได้ ๘๒.๑๘/๘๗.๑๑

๔. สร้างแบบสอบจำนวน ๕๘ ข้อ และวิเคราะห์แบบสอบรายข้อ แบบสอบที่วิเคราะห์ มีอำนาจจำแนก (Power of Discriminant) ตั้งแต่ .๒๔ ถึง .๖๐ มีระดับความยาก (Level of Difficulty) จาก ๓๖ ถึง ๘๒ และมีความเที่ยง (Reliability) .๗๕

๕. นำตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ แบบฝึกหัดหลังเรียน และแบบสอบ ที่ปรับปรุงแล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑/๓. โรงเรียนบ้านปงสนุก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน ๒๕ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น ๓ ชั้น คือ

๑. หาประสิทธิภาพของตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ
๒. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบก่อนสอนและหลังสอนของแต่ละกลุ่มคือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
๓. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างคะแนนสอบหลังสอนของทั้งสองกลุ่มคือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สรุปผลการวิจัย

๑. ผู้วิจัยได้สร้างตัวอย่างบทเรียน เรื่อง "การรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ" ขึ้น โดยใช้วิธีการสอนแบบแสดงบทบาทสมมติ และได้นำไปสอนกับกลุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มทดลอง และหาประสิทธิภาพของตัวอย่างบทเรียนได้ ๘๘.๘๒/๘๘ ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่า เกณฑ์มาตรฐาน ๘๐/๘๐

๒. การเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธีธรรมคา ทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

๓. คะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธีธรรมคาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

สมมติฐานของการวิจัยตั้งไว้ว่า ตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมตินี้มีประสิทธิภาพ ๘/๘ และจากผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติมีประสิทธิภาพ ๘๘.๘๒/๘๘ แสดงว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานของการวิจัยตั้งไว้ว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีธรรมคา แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีธรรมคามีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

๑. การวิจัยหาประสิทธิภาพของตัวอย่างบทเรียนที่ใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติ เรื่อง "การรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ" อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักเรียนสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติมาก ฝึกหัดเรื่องทีสอนเป็นเรื่องที่ใกล้ตัว นักเรียนจึงสามารถเข้าใจเรื่องที่เรียนได้เร็ว ประกอบกับแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำเหมาะกับระดับความสามารถของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนทำคะแนนได้มาก และการที่คะแนนสอบจากแบบสอบต่ำกว่าคะแนนจากแบบฝึกหัดนั้น เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้เว้นช่วงหลังการสอนจบแล้ว ๑ สัปดาห์ จึงทำการทดสอบ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทำคะแนนสอบหลังเรียนได้น้อยกว่าคะแนนจากแบบฝึกหัด

๒. การที่ผลการเปรียบเทียบคะแนนจากการเรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธี
 ธรรมดาไม่แตกต่างกันนั้น อาจจะเนื่องจากการจัดกลุ่มตัวอย่างประชากร คือผู้วิจัยใช้ตัวอย่าง
 ประชากรทั้งห้องเรียน ไม่ได้จัดให้มีความสัมพันธ์เป็นคู่ (match by pair) เหตุผลที่ผู้วิจัย
 ไม่ได้จัดแบ่งกลุ่มตามเหตุผลดังกล่าวนี้ เนื่องจากปฏิบัติตามปรัชญาของโรงเรียนที่ว่า นักเรียน
 ชั้นประถมศึกษา ๑ มีพื้นฐานความรู้เท่าเทียมกัน และทางโรงเรียนได้จัดกลุ่มนักเรียนคละกันไป
 ดังนั้นการจัดกลุ่มตัวอย่างประชากรตามวิธีนี้จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลการวิจัยคลาดเคลื่อนไป

สาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันคือ เนื้อหาเรื่อง
 "การรักษาความสะอาดและความสวยงามของธรรมชาติ" เป็นเนื้อหาที่ใกล้ตัวนักเรียนมาก
 นักเรียนเรียนรู้ได้เร็ว ดังนั้นการวัดผลหลังการสอนทั้ง ๒ วิธี คือวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธี
 สอนแบบธรรมดาจึงให้ผลที่ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้ผลการเปรียบเทียบไม่แตกต่างกันคือ ช่วงเวลาที่ใช้
 ในการวิจัยสั้นเกินไป ไม่มีการติดตามผลระยะยาว พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงจึงเห็นได้ไม่
 ชัดเจนนัก

๓. ถึงแม้ว่า ผลการเปรียบเทียบผลการสอนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ และวิธีสอน
 แบบธรรมดาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่จากการสังเกตการสัมภาษณ์ ครู และนักเรียน
 ที่เรียนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติ มีความสนใจและกระตือรือร้นต่อการเรียนมาก กล่าวแสดง
 ออกมากขึ้น สนุกสนานในการเรียนและมีพฤติกรรมที่ดีในค่านการช่วยกันรักษาความสะอาดของ
 ห้องเรียนและบริเวณสนามหน้าห้องเรียน และนักเรียนชอบการสอนแบบนี้นัก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การเลือกตัวอย่างประชากรในการทดลอง ควรจัดแบบสัมพันธ์ เป็นคู่ ๆ (match by pair) เพื่อให้ได้ตัวอย่างประชากรที่มีพื้นฐานเท่ากันจริง เพื่อความสะดวกและความเที่ยงตรงในการวัดผล
๒. ควรมีการทดลองใช้วิธีแสดงบทบาทสมมติกับการสอนวิชาอื่นและระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง
๓. ควรมีการทดลองสอนตามเทคนิควิธีแสดงบทบาทสมมติดังปรากฏในบทที่ ๒ ให้ครบทุกวิธี เพื่อจะไ้ทราบว่าวิธีใดเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและ เนื้อหาแบบใดมากที่สุด
๔. ควรมีการติดตามผลระยะยาว เพื่อสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย